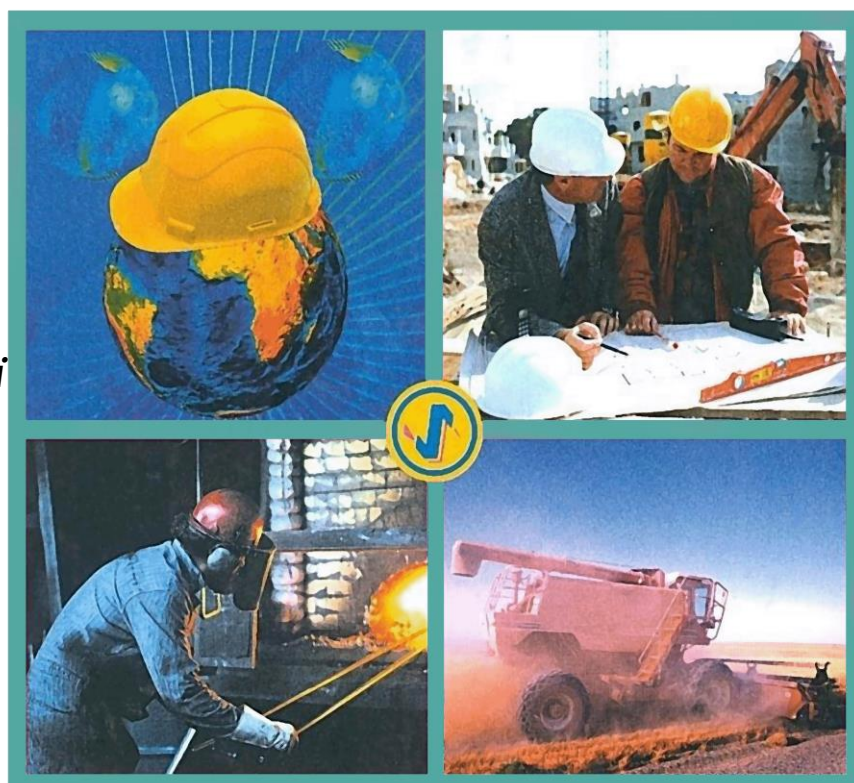

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЛИПКОВАТІВСЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПП «ПОЛТАВСЬКИЙ ЛИВАРНО-МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД»

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ СИСТЕМ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ, ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

*Матеріали
ІХ Всеукраїнської
науково-практичної
Інтернет-конференції
27-28 березня
2024 року*

**Полтава
2024**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЛИПКОВАТІВСЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПП «ПОЛТАВСЬКИЙ ЛИВАРНО-МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД»**

**ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ СИСТЕМ
БЕЗПЕКИ ПРАЦІ, ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА
ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

Матеріали

*ІХ Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції
27-28 березня 2024 року*

**Полтава
2024**

Інноваційні аспекти систем безпеки праці, цивільного захисту та захисту інтелектуальної власності: матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конференції (Полтава, 27-28 березня 2024 р.) / ПДАУ: ред. кол., О.М. Костенко, Н.М. Опара, В.В. Дудник, О.У. Дрожчана. Полтава: ПДАУ, 2024. – 155 с.

Конференція проведена за підтримки Міністерства освіти і науки України та зареєстрована в ДУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ) за №129 від 05.02.2024 р.

Рекомендовано до друку вченою радою інженерно-технологічного факультету Полтавського державного аграрного університету, протокол № 13 від 03.04.2024 р.

У збірці представлено матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції за результатами досліджень інноваційних аспектів систем безпеки праці, цивільного захисту та захисту інтелектуальної власності.

Матеріали тез призначені для наукових співробітників, науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти всіх рівнів підготовки, керівників і фахівців підприємств агропромислового комплексу.

Відповідальність за зміст наданих матеріалів, точність наведених даних, а також відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Редакційна колегія: *Костенко О.М.*, доктор технічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи ПДАУ; *Опара Н.М.*, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, професор кафедри механічної та електричної інженерії ПДАУ; *Дудник В.В.*, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри механічної та електричної інженерії; *Дрожчана О.У.*, старший викладач кафедри механічної та електричної інженерії ПДАУ.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ «БЕЗПЕКА ЖИТТЯ ТА ПРАЦІ»

<i>Басова Ю. О., Проценко О. Ю., Качур С. В.</i> ЕЛЕКТРИЧНА БЕЗПЕКА НА ПРОМИСЛОВОМУ РОБОЧОМУ МІСЦІ	9
<i>Бичков Я. М.</i> ЗАКОНОДАВЧІ ПЕРСПЕКТИВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ У ЕНЕРГЕТИЦІ	12
<i>Близнюк М. М.</i> СЕРТИФІКАТНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ»	13
<i>Гаген О. С., Дрожчана О. У.</i> ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ – ОСНОВА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	19
<i>Дмитренко А. С., Дрожчана О. У.</i> БІОБЕЗПЕКА ТА ВИКОРИСТАННЯ ПЛАСТИКУ	21
<i>Дрожчана О. У.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ	23
<i>Дударь Н. І.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ЕКСПЛУАТАЦІЇ МАШИННО-ТРАКТОРНОГО ПАРКУ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ	25
<i>Дудник В. В., Дрожчана О. У.</i> АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ЗДОРОВИХ І БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	27
<i>Заплатинський В. М.</i> МЕДИЧНА ТЕМАТИКА У НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМАХ З БЕЗПЕКИ	30
<i>Іванілов В. В., Дрожчана О. У.</i> БІОБЕЗПЕКА ПРИ УТИЛІЗАЦІЇ ТРУПІВ ТВАРИН НА ФЕРМІ	34
<i>Кайдар Т. В., Дрожчана О. У.</i> БЕЗПЕКА В ЛАБОРАТОРНИХ УМОВАХ	36

ЗАКОНОДАВЧІ ПЕРСПЕКТИВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ У ЕНЕРГЕТИЦІ

Бичков Я. М., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри механічної та електричної інженерії, Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

Питання нормативно-правового забезпечення охорони праці в Україні є одним із важливих напрямків розбудови енергетики. Як свідчить практика, сьогодні наявні ряд проблем, які викликають у управлінців енергетичного комплексу дискусії та неоднозначне ставлення до тлумачення окремих положень законодавства.

Галузь охорони праці є пріоритетом державної політики, загальні принципи якої визначено законодавством України. Вони спрямовані на створення належних, безпечних і здорових умов праці, профілактику нещасних випадків та професійних захворювань, організацію виробничих процесів у відповідності до фізичних можливостей працівника та з адаптацією до загальних рекомендацій стосовно стану його здоров'я, що узгоджується з принципами Конвенцій Міжнародної організації праці та директив Європейського Союзу.

Нормативно-правове регулювання охорони праці в Україні здійснюється на трьох рівнях: конституційному, законодавчому та нормативному.

Правовою основою законодавства щодо охорони праці є Конституція України. У ст. 3 Конституції України проголошено, що людина, її життя і здоров'я, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю; кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці [1].

Що стосується нормативно-правового регулювання питань охорони праці у енергетиці, то тут постають принаймні два виклики:

- оголошення воєнного стану призупинило впровадження деяких законопроектів;
- створення нових законопроектів відбувається з великою кількістю спірних моментів.

Розглянемо деякі приклади таких ситуацій.

Наказ Міністерства охорони здоров'я №81 «Про затвердження Мінімальних вимог до охорони здоров'я та безпеки працівників, які піддаються впливу електромагнітних полів» [2] був прийнятий ще у січні 2023 року. Його дія спрямована на виконання вимог щодо дотримання граничних значень експозиції та рівня впливу електромагнітних полів; визначення заходів, спрямованих на уникнення або зменшення такого впливу; інформування, навчання та оцінювання ризиків, пов'язаних із впливом електромагнітних полів на працівників електроенергетичного сектору. Однак, його набуття чинності відбудеться тільки через 6 місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Проект Закону України «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі» зареєстрований Департаментом праці та зайнятості ще у травні 2023 року [3]. Однак, був неодноразово підданий критиці, у тому числі і під час Форуму «Безпека та охорона праці в енергетиці 2023», організатором якого виступив Energy Club [4]. Серед пропозицій вказана необхідність суттєвих змін для відповідності нормам європейського та українського законодавства. Законопроект досі не прийнятий.

Варто відмітити як позитив, що певна частина об'єктів генерації та дистрибуції електроенергії сертифіковані на відповідність вимогам міжнародного стандарту ISO 45001:2018 [5]. Ці підприємства, завдяки впровадженню стандартів, системи менеджменту охорони праці максимально відповідають вимогам вказаних міжнародних стандартів.

Можна зробити висновок, що найскоріше прийняття та впровадження законопроектів, які відповідають сучасним вимогам галузі енергетики на рівні міжнародного законодавства стануть з одного боку попередженням виникнення надзвичайних ситуацій виробничого характеру, з іншого – запорукою розвитку культури безпеки праці персоналу.

Список використаних джерел

1. Конституція України: офіц. текст Київ : КМ, 2020, 96 с. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення 06.03.2024).

2. Про затвердження Мінімальних вимог до охорони здоров'я та безпеки працівників, які піддаються впливу електромагнітних полів: наказ від 13.01.2023 № 81. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0184-23> (дата звернення: 06.03.2024).

3. Сергій Чигир. Енергетики розкритикували законопроект щодо охорони праці Kosatka.Media : веб-сайт URL : <http://surl.li/sofbh> опубліковано 08.12.2023 (дата звернення: 06.03.2024).

4. Про безпеку та здоров'я працівників на роботі: проект закону, веб-сайт. URL : <http://surl.li/sofda> (дата звернення: 06.03.2024).

5. ДСТУ ISO 45001. Система менеджменту охорони праці: веб-сайт. URL : <http://surl.li/sofet> (дата звернення: 06.03.2024).

СЕРТИФІКАТНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ»

*Близнюк М. М., доктор педагогічних наук, професор,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка,
м. Полтава*

Сертифікатна програма – спеціалізований навчальний курс встановленої тривалості, що передбачає цільову підготовку групи слухачів відповідно до договору про сертифікатну програму навчання [1]. На відміну від бакалаврської або магістерської освіти, сертифікатна програма переважно вужче спрямована.

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ СИСТЕМ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ, ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 27-28 березня 2024 року

Укладачі: *Н. М. Опара*, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, професор кафедри механічної та електричної інженерії ПДАУ; *О. У. Дрожчана*, старший викладач кафедри механічної та електричної інженерії ПДАУ.

Науковий редактор: *Н. М. Опара*

Комп'ютерна верстка і дизайн: *О. У. Дрожчана*

Адреси для листування
36003, Україна, Полтавська обл., м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3
Полтавський державний аграрний університет,
інженерно-технологічний факультет,
кафедра механічної та електричної інженерії;
e-mail: mei@pdau.edu.ua

**Редакційна колегія не несе відповідальності
за зміст представлених матеріалів**